

JE MOET ER MAAR OPKOMEN

Over de grenzeloze fantasie van sommige jeugdboekenschrijvers

Kevin Brooks. (2012). *iBoy* (Vertaald door J. de Jonge). Amsterdam: De Harmonie. Isbn 978 90 761 6824 1, € 17,50, 255 blz.

Ransom Riggs. (2012). *De bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine* (Oorspr. titel: *Miss Peregrine's home for peculiar children*, vertaald door T. Poesen). Hasselt: Clavis Uitgeverij. Isbn 978 90 448 1717 1, € 18,95, 383 blz.

Lissa Price. (2012). *Starters* (Vertaald door M. van Gelder). Houten: Van Holkema & Warendorf. Isbn 978 90 003 0988 7, € 17,99, 352 blz.

De afgelopen maanden verschenen er enkele opmerkelijke niet-realistische jeugdromans. Spannende en fantasievolle verhalen die jongeren aanspreken. Ik vertelde erover in de klas en de leerlingen hingen aan mijn lippen. De boeken zijn ook nog eens heel goed geschreven, dus ze kunnen wat mij betreft zo op de leeslijst. Ik zet drie titels voor u voor het voetlicht. Alle boeken zijn bedoeld voor veertien jaar en ouder.

Mevrouw Peregrine

De opa van Jacob is een bijzondere man, vol bijzondere verhalen, verhalen die hij het liefst deelt met zijn kleinzoon. Het zijn herinneringen aan de tijd dat hij als Poolse vluchteling ten tijde van de Tweede Wereldoorlog belandde in een kindertehuis op een afgelegen eiland voor de kust van Wales. In dat tehuis zwaaide een zekere mevrouw Peregrine de scepter. De kinderen die aan haar zorgen waren toevertrouwd, bezaten stuk voor stuk opmerkelijke eigenschappen. Zo was er een meisje dat kon zweven, een jongen die met één hand met gemak een flink rotsblok boven zijn hoofd kon tillen en een knaap die slechts door het dragen van

kleding 'zichtbaar' werd voor zijn omgeving. Het bewijs voor de bizarre vertellingen vormt een serie foto's waarop de bewuste kinderen met hun unieke gaven zijn afgebeeld.

De nog jonge Jacob adoreert zijn opa en hij neemt alle ontboezemingen over diens verleden voor waar aan. Maar naarmate de jaren verstrijken en Jacob ouder en wijzer wordt, kabbelen het geloof en het vertrouwen in de inmiddels dementerende grootvader Portman af. Als opa zijn kleinkind op zekere dag in paniek belt met de mededeling dat hij fysiek wordt bedreigd door spoken uit zijn verleden, denkt Jacob er het zijne van. Zekerheidshalve besluit hij Abraham Portman toch maar op te zoeken en hij vindt zijn grootvader hevig bloedend en stervend in het bos achter diens huis. De arme man is nog net in staat Jacob een cryptische boodschap in het oor te fluisteren en blaast dan zijn laatste adem uit.

Jacob belandt vervolgens in een psychose en mede op aanraden van zijn therapeut reist hij met zijn vader af naar het eiland waar nog altijd de ruïne van het weeshuis staat. Daar aangekomen vallen langzaam maar zeker alle puzzelstukjes op hun plaats: de verhalen over de kinderen, opa's raadselachtige laatste woorden over onder meer een tijdslus en een vijftien jaar oude brief van mevrouw Peregrine, geschreven op een moment dat zij al lang niet meer in leven kon zijn.

De bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine is in meerdere opzichten een fascinerende uitgave. Om te beginnen is daar de werkelijk fantastische lay-out. Op de voorzijde van het omslag prijkt de illustratie van een ouwelijk meisje dat stoïcijns in de lens van de camera kijkt. Met haar blik houdt ze de lezer gevangen, als wilde ze hem naar hogere sferen tillen. Zelf geeft ze het voorbeeld want degene die nauwkeurig kijkt, ont-

dekt dat het kind enkele decimeters is losgekomen van de grond. Het is een van de curieuze kiekjes zoals we die op verschillende plaatsen terugvinden in het boek. Deze vintage snapshots van de bewoners van het weeshuis zijn onlosmakelijk verbonden met de gebeurtenissen en ze dragen in belangrijke mate bij aan de geheimzinnige, bijna sinistere sfeer waarvan de hele geschiedenis als het ware is doordrenkt.

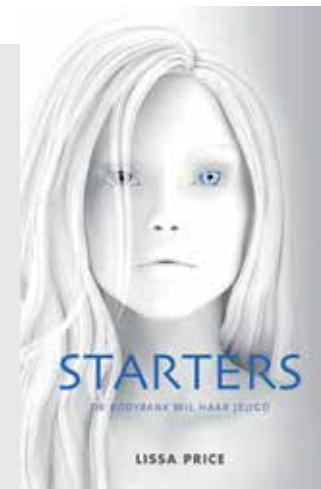
Dan het verhaal zelf. Dat is werkelijk van een grote klasse! Een interessante hoofdpersoon, spannende en onverwachte gebeurtenissen, een aangenaam verteltempo, een einde dat doet verlangen naar meer... Het taalgebruik is zorgvuldig, krachtig en beeldend tegelijk. Riggs ontpopt zich tot een meesterlijk verteller, weet de lezer direct al in de proloog aan zich te binden om deze daarna, 378 pagina's lang, niet meer los te laten.

2012 is een goed boekenjaar en ik heb uitstekende titels voorbij zien komen, maar *De bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine* is het beste dat ik tot nog toe las. En het moet raar lopen, wil daar de komende maanden verandering in komen. Natuurlijk komt er een verfilming. Tim Burton (van de hilarische vampierenfilm *Dark Shadows*) wordt genoemd als regisseur. Maar wie wacht op de film doet zichzelf absoluut tekort. Lezen dus dat boek!

Toekomst

Starters is het verfrissende debuut van de Amerikaanse schrijfster Lissa Price. Verhalen die in de toekomst spelen, zijn niet nieuw. Schrijvers als Suzanne Collins (*De Hongerspelen*), Veronica Roth (*Inwijding*) en Lauren deStefano (*The Chemical Garden Trilogy*) gingen Price voor.

In *Starters* worstelt de zestienjarige hoofdpersoon Callie Woodland met een groot dilemma. Haar ouders zijn omgekomen in een biologische oorlog, waarbij

iedereen tussen de twintig en zestig jaar oud het leven liet. De mensen in deze leeftijdsgroep waren namelijk nog niet ingeënt toen de strijd in alle hevigheid losbarstte.

Callie en haar broertje Tyler leven een zwervend bestaan. Maar dan wordt Tyler ernstig ziek en Callie heeft dringend geld nodig voor zijn verzorging en behandeling. Haar enige uitweg is de Bodybank, een gewetenloze organisatie die ze verafschuwt. Jongeren kunnen er hun lichaam verhuren aan Enders, vermogende ouderen die zo tijdelijk 'hun jeugd' terugkrijgen. De verhuurder oftewel donor krijgt daartoe een minuscule neurochip in zijn of haar achterhoofd geïmplant. De chip staat vervolgens via een computer in verbinding met het brein van de Ender.

Callie besluit een contract te tekenen. Bij de derde en tevens laatste sessie gaat het hopeloos mis. De techniek hapert en onverwacht krijgt Callie de controle terug over haar lichaam, waarin ook nog de geest huist van Helena Winterhill, een steenrijke oude dame die bezig is met het beramen van een moordaanslag en daarbij het jeugdige lichaam van Callie goed kan gebruiken.

Callie doet haar uiterste best de identiteit van het slachtoffer te achterhalen. In een race tegen de klok ontdekt ze langzaam maar zeker dat er sprake is van een groots complot waarin zowel de overheid als de Bodybank een kwalijke en uiterst bedenkelijke rol spelen.

Het kan niet uitblijven: ook *Starters* schijnt weer een vervolg te krijgen. Jongeren zullen zich goed kunnen identificeren met de hoofdpersoon, een krachtige persoonlijkheid met een sterk ontwikkeld gevoel voor rechtvaardigheid, een jonge vrouw die niet wenst te berusten in haar lot en knokt voor het leven van haar jongere broertje. Dat roept al snel de nodige sympathie op.

Er gebeurt veel en de geschiedenis laat zich vlot lezen. Wat mij betreft een aanrader voor met name lezers van veertien jaar en ouder. Complimenten ook aan het adres van de vormgever. De illustratie op de voorzijde van het omslag had in ieder geval op mijn leerlingen een onweerstaanbare aantrekkingskracht.

iBoy

Bezitters van een iPhone zijn dikwijls lyrisch over de kwaliteiten en mogelijkheden van hun mobiele telefoon. Tom Harvey (16), de hoofdpersoon van een nieuw boek van de Engelse schrijver Kevin Brooks, heeft een wel heel bijzondere ervaring, beter gezegd aanvaring met dit apparaat. De eerste zinnen van het verhaal maken het probleem onmiddellijk duidelijk: 'De mobiele telefoon die mijn schedel verbrijzelde was een iPhone 3GS, 32 GB. Hij woog 135 g, was 115,5 mm x 62,1 mm en had op het moment van de inslag een snelheid van ongeveer 124 km/u.' Je moet er als schrijver maar opkomen. Een bizarre gebeurtenis. Een on-

geval ook met onvermoede gevolgen.

Tom, onderweg naar zijn vriendin Lucy Walker, belandt in het ziekenhuis. Het ongeluk met de iPhone, door een onverlaat van de bovenste etage van een torenflat geworpen, kost hem bijna het leven. Hij ligt zeventien dagen in coma. Zodra hij bijkomt, ontwaart hij de vertrouwde gestalte van zijn oma, die hem grootbracht sinds zijn moeder overleed toen hij nog maar een baby was. Maar er is nog iets. Er gebeuren rare dingen in zijn brein, zaken die zich lastig laten omschrijven. 'Ik mankeerde niks. Er was wel wat, maar ik mankeerde niks.'

In de dagen die volgen pakt Tom zijn leven weer op. Maar hij bekijkt de wereld op een andere manier. Achtergebleven fragmenten van de iPhone beïnvloeden zijn brein, nemen enkele centrale functies van zijn hersenen over en geven hem zo bijzondere krachten. Tom weet en ziet meer dan hij zich ooit voor kon stellen. Deze fenomenale krachten komen Tom uitstekend van pas als hij besluit het op te nemen voor Lucy, die is verkracht door een groep gewelddadige jongeren. De bendeleden mogen terecht vrezen voor zijn wraak. Wat volgt, is een meeslepend, goed geschreven verhaal dat geen moment verveelt.

Brooks heeft dankzij zijn unieke schrijftalent inmiddels een rijk oeuvre opgebouwd. Met zijn veelgeprezen jeugdromans als *Martyn Big*, *Lucas*, *Candy* en *Het Dodenpad* is hij niet meer weg te denken uit de canon van de hedendaagse jeugdliteratuur. Ook met dit boek verdient hij ontegenzeggelijk een prominente plek op de leeslijsten.

2012 is weer een geweldig boekenjaar. U blijft toch wel lezen? ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze, maar ook andere jeugdboeken: <www.eenboekjeopen.nl>.